

2013

Éves jelentés

Hajdúböszörmény, 2014. január

Tartalomjegyzék

<i>Beszámoló a Zöld Kör 2013. évi tevékenységéről</i>	3
<i>Természetvédelem</i>	4
<i>A Fehér gólya védelméért a Hajdúságban</i>	4
<i>Természeti értékek a Sárospataki kistérségben</i>	4
<i>Határmenti menti eltűnő szigetek védelméért</i>	5
<i>Önkéntességgel a Hajdúböszörményi Járás</i>	
<i>helyi jelentőségű természetvédelmi területeinek védelméért</i>	5
<i>Védett növények mentése a Tisza bal partján Tiszafüred-Rakamaz között</i>	6
<i>Környezetvédelem</i>	7
<i>Környezeti tanácsadás</i>	7
<i>Hulladékgazdálkodással kapcsolatos szemléletformálás</i>	8
<i>Környezeti nevelés</i>	9
<i>Közösségi részvétel</i>	10
<i>Bodorg-menti Felzárkóztató Program</i>	10
<i>Az önkéntesség elterjesztéséért a Hajdúságban</i>	11
<i>Szabadidős programok</i>	11
<i>Egészséges életmód elterjesztésének segítése Hajdúböszörményben</i>	11
<i>Nyári programok a Sárospataki járás hátrányos helyzetű</i>	
<i>családban nevelkedő gyerekei részére</i>	12
<i>Kirándulások, vízitúrák</i>	12
<i>Nemzetközi együttműködés</i>	13
<i>Az éves gazdálkodás főbb számai</i>	14

Beszámoló a Zöld Kör 2013. évi tevékenységéről

Ülésezik a Zöld Kör elnöksége

A Zöld Kör 1991-ben alakult Hajdúböszörményben, alapvetően környezet- és természetvédelmi céllal bejegyzett közhasznú egyesületként. Az azóta eltelt több mint két évtized alatt – amelynek során 2006-ban nevet és arculatot váltott a csapat – a térség meghatározó zöld szervezetévé vált a szervezet, illetve 1994 óta telephellyel rendelkezik az Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Bodrogolaszi községben. Tevékenységeink középpontjában azóta is a szemléletformálás áll, de azok a következő elemekkel bővültek ez idő alatt: társadalmi

részvétel a területfejlesztésben, közösségi részvétel, ökoturisztika, vidékfejlesztés és nemzetközi együttműködés. 2013 évben is folytatódott a kiegyensúlyozott, egymásra épülő projektek és programok végrehajtása, amelyek földrajzilag a Hajdúság mellett, a Dél-nyírség és az Érmellék magyar-román határmenti övezetében, valamint a Bodrog-mentén valósultak meg.

A Zöld Kör adminisztrációja 2013-ban is a szervezet székhelyén, a hajdúböszörményi Bocskai tér 2. szám alatti irodájában folyt 5-6 főállású alkalmazott, valamint számos önkéntes segítségével. E mellett az egyesület egy projekt irodát is fenntart a bodrogolaszi Polgármesteri Hivatalban, valamint tavasztól-őszig a táborhelyünk is zavartalanul üzemelt a Bodrog parti községben. Tagjaink száma a tárgy évben 67 fő, míg a 2013-ban a tevékenységeinket segítő önkéntesek száma meghaladta a száz főt, akik zömében csak egy-egy akció erejéig segítettek célkitűzéseink elérését szabadidejükben. De 10 fő koordinátor segítette szociális közösségfejlesztő tevékenységünket rendszeresen, megbízásos jogviszony keretében heti néhány órában.

Munkatársaink és programvezetőink 2013-ban:

- Áncsán Gabriella projektmenedzser (Bodrog-menti Felzárkóztató Program)
- Burján Andrásné pénzügyi munkatárs
- Dombi Edit (2013. májusig) irodavezető, pénzügyi munkatárs
- Gyöngyösi Imre hulladékgazdálkodási programvezető
- Kissné Drén Boglárka projektmenedzser (Az önkéntesség elterjesztése a Hajdúságban)
- Marosán Angéla környezeti tanácsadó
- Molnár Antal egyesületvezető, vidékfejlesztő
- Sangula Anikó szociális munkás
- Szabó Antal természetvédelmi programvezető

A csapat, a bodrogolaszi táborhely udvarán

TERMÉSZETVÉDELEM

A természetvédelem területén idén is folytatódott a Hajdúböszörmény közigazgatási területén található 7 helyi jelentőségű természetvédelmi terület monitoringja, valamint tavasszal az MME által az év madarának választott gyurgyalag fészkelő helyinek védelem kapcsán szerveztünk önkéntes programokat, valamint Bodrogolasziban a köztemetőben alakítottunk ki – táborhelyünk tőszomszédságában – egy énekesmadár itatót (fotós lessel a végében). A természetvédelem kapcsán az alábbi projektekhez kötődő tevékenységek valósultak meg a beszámoló időszakában:

A Fehér gólya védelméért a Hajdúságban

Gólya műfészkek kihelyezése a Czákó-tónál

A Zöld Kör 2013 tavaszán egy a Nimfea Természetvédelmi Egyesület, Be-Natur nemzetközi természetvédelmi programjának keretén belül vállalkozott a hajdúsági gólyák védelmére, egy néhány hónapos projekt kapcsán.

A gólyavédelmi projekthez kapcsolódóan felmérésre került a Hajdúböszörmény, Hajdúnánás és Hajdúdorog közigazgatási területén található összes gólyafészkek állapota. Majd a projekt végén – nyár elején – a Hajdúság gólyaállománya, a lakott fészkek fészkeleiben található fiókák megszámlálásával. Koratavasszal Hajdúvid belterületén, valamint a közigazgatásilag Hajdúdoroghoz tartozó Czákó-tó Natura 2000 területen több műfészkek kerültek kihelyezésre, amelyek közül a Czákó-tavi egyik fészket még 2013-ban elfoglalta egy gólyapár. Az ebben a fészkekben felcseperedő fehérgólya fiókák (3 fióka) a nyár elején jelölő gyűrűt is kaptak.

A projekthez kapcsolódóan több ismeretterjesztő előadás került megtartásra, valamint készült egy 25 perces kisfilm is. A projekt eredményei elérhetők innen: www.zoldkor.net/golya

Természeti értékek a Sáropataki kistérségben

A 2012 késő ősztől indult, az Európa Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap LEADER programja által, a Zempléni Tájak Akciócsoport „Helyi értékek és örökség feltárás, megőrzése és ápolása” címen kiírt pályázatából támogatott projekt a következő elemeket tartalmazta:

A kistérség természeti értékeinek összefoglaló elemzése kapcsán egy tanulmány készítése, majd egy tematikus honlap kialakítása (www.feketegolyak.hu). A honlap a kistérség földrajzi adottságain túl, annak természetvédelmi területeit mutatja be a teljesség igényével, fotókkal gazdagon illusztrálva: Natura 2000 területek, tájvédelmi körzetek, ex-lege területek, országos és helyi jelentőségű természetvédelmi területek.

A projekt kapcsán a kistérség 5 településén összesen 20 előadás is megtartásra került, alapvetően általános iskolás tanulócsoportok részére a természetvédelem népszerűsítése és a térség természeti értékeinek felsorolás szerű bemutatása kapcsán.

Csilpcsalpűzike a gyűrűzésre várva

Gyűrűzés közben Szabó Antal megjelöli a befogott madarat

Határmenti menti eltűnő szigetek védelméért

A Határmenti eltűnő szigetek védelméért magyar-román projektzáró rendezvénye

A Zöld Kör vezető partnerségével, valamint a nagyváradi Aqua Crisius szervezet – mint határontúli partner – együttműködésével, a Magyarország-Románia Határmenti Együttműködési Program 2013-2020 támogatásával megvalósuló HURO/1001/1.3.1/179 azonosítószámú természetvédelmi projekt 2012. februárjában indult és 2013 évben csupán a projekt zárásra került sor. Elkészültek a záró tanulmányok, két kisfilm a Sebes-Kőrös vidéke, a Dél-nyírség és az Érmellék természeti értékeit felvonultatva képsoraiban, valamint egy Debrecenben megvalósult záró rendezvény.

A sikeresen megvalósított, egy éves projekt az alábbi célok megvalósítást szolgálta: három határmenti tömbben található, az Európai Unió ökológiai hálózatához tartozó területeken a Natura 2000 jelölőfajok kimutatása, állományuknak felmérése és elterjedési, előfordulási térképének elkészítése. A kutatásra alapozottan ajánlások megfogalmazása meglévő, vagy megszövegezésre váró fenntartási tervekhez.

A kiválasztott területek állapotának javítását, vagy megőrzését szolgáló akciók, tevékenységek (pl. illegális hulladéklerakók felszámolása a román oldalon, özönnövények visszaszorítása) és egy természetvédelmi tábor megszervezése Érsemjénben 2012 nyarán. Nagyhangsúlyt kaptak a madárvédelmi berendezés, valamint ragadozó madár műfészek kihelyezések az érintett területeken.

A projekt különös hangsúlyt fektetett a kutatáson és a gyakorlati természetvédelmen túl a szemléletformálásra. Így több településen utcai akciókkal, valamint iskolai előadásokkal kívánjuk a helyieket tájékoztatni a közvetlen környezetükben található természeti értékekről és azok oltalma érdekében tehető lépésekről. A Natura 2000 területek tulajdonosait, valamint az azokon gazdálkodókat gazdafórumokkal és egy tanácsadó szolgálat indításával kívánjuk informálni a kötelezettségekről és lehetőségekről. A projektről bővebben innen: www.huro-nature.eu

Önkéntességgel a Hajdúböszörményi Járás helyi jelentőségű természetvédelmi területeinek védelméért

Az Ökotárs Alapítvány által kezelt Norvég Civil Támogatási Alap támogatásával megvalósuló, NCTA-2013-3596-E azonosító számú, egy év futamidejű projekt 2013. augusztus közepén indult.

A pályázati projekt alapvetően a szervezet önkéntes gárdájának megújítását és megerősítését hivatott szolgálni ahhoz, hogy a szervezet által felügyelt helyi jelentőségű természetvédelmi területek kezelését a jövőben önkéntesek bevonásával láthassa el. Ezért tevékenységeink között önkéntes toborzó előadások és tájbejáró foglalkozások, természetvédelmi önkéntes akciók egy önkéntes természetvédelmi tábor szerepel. A projekt szakmai vállalásai között szerepel a védett vizes élőhelyek, gyepek és erdőterületek védett és veszélyeztetett állat- és növényvilágának felmérése is.

2013-ban elsősorban az önkéntes toborzó előadások és tájbejárások megvalósítására koncentráltunk, néhány önkéntes akció mellett, amelyek kapcsán elsősorban újonnan csatlakozott középiskolások kerültek bevonásra.

Kis poszáta

Gyurgyalag élőhely karbantartás önkéntesekkel, az „év madara” érkezése előtt

Gyurgyalag

Védett növények mentése a Tisza bal partján Tiszafüred-Rakamaz között

A védett nyári tőzike mentés a Tisza gáton

Szervezetünk a Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság két-milliárdos „Tiszai védvonal fejlesztések a Tisza bal parton Tiszafüred és Rakamaz között” projektjének kapcsán, a kivitelező A-Híd Zrt megbízásából a gátmegerősítést célzó beruházása előtt, egy a beruházást megelőző hatástanulmány iránymutatása szerint vállalkozói szerződés keretében segítette a védett és veszélyeztetett botanikai értékek mentését az érintett szakaszokon.

A Tiszántúli Zöldhatóság hatósági engedélye alapján így a Zöld Kör munkatársai a hajdúböszörményi Széchenyi István Mezőgazdasági Szakiskola növendékeivel, néhány ezernyi nyári tőzike tövet, valamint néhány száz réti iszalagot és egyéb védett növényt

telepítettek a munkálatok által érintett szakaszokról olyan gátszakaszokra, ahol nem lesz beavatkozás. A munkálatok szakmai felügyeletét az egyesület felkérésére Papp László botanikus, a debreceni Egyetem Botanikus Kertjének igazgatója látja el.

A nyár végéig továbbá több helyszínen és több védett fajt érintve tenyészhelyük lekerítésére, valamint maggyűjtésre is sorkerült a Tisza gáton, hogy a földmunkák ellenére a védett növények megmenekülhessenek.

Botanikai értékek védelmével kapcsolatos intézkedés a Tisza töltésen

A Széchenyi István Szakiskola diákjai szakmai igavonlat közben

KÖRNYEZETVÉDELEM

Gyűlik a parlagfű az akcióhéten, a böszörményi piac bejáratánál

Környezetünk védelméhez kapcsolódóan tavasszal és ősszel önkéntes akciók keretében 2013-ban is jelentős mértékben hozzájárultunk a Fürdőkert zöldterületének fejlesztéséhez. Tavasszal újabb – több tucat – facsemete elültetésre, ősszel pedig a kert szegélyvonala mentén védőcserjék telepítésére került sor. Június végén, pedig kezdeményezésünkre parlagfű-mentesítési akcióhét került meghirdetésre. A kezdeményezés kapcsán – amelyhez a böszörményi Polgármesteri Hivatal, valamint az ÁNTSZ is csatlakozott –, egy hétig vártuk a piacbejáratnál a lakosság által gyűjtött parlagfű töveket. Az átvétel során tanácsadó pultot is üzemeltettünk és a résztvevők között egy

kerékpárt sorsoltunk, valamint a legaktívabb önkéntes közösséget több napos vízitúrára invitáltuk a Bodrog folyóra. A környezetvédelem kapcsán az alábbi projektekhez kötődő tevékenységek valósultak meg a beszámoló időszakában:

Környezeti tanácsadás

Bár a tanácsadó szolgálatunk működtetésre, folyamatos fenntartására a korábbi években rendszeresnek mondható támogatás jobbára elapadt, tartalékainkból 2013-ban is fogadtuk a lakossági megkereséseket Hajdú-Bihar megye területéről, amelyek kapcsán több esetben hatósági bejelentést is tettünk környezeti problémák kapcsán. De voltak olyan esetek is, amelyek kapcsán egyszerűen csak információkkal szolgáltunk, vagy írásos tájékoztató megküldésével igyekeztünk segítségre lenni. A legtöbb megkeresést pedig, az Észak-hajdúságban tervezett házhoz menő szelektív hulladékgyűjtő rendszer felállítása kapcsán kaptuk, elsősorban telefonos megkeresések formájában.

Tavaszi közösségi faültetés a Fürdőkertben

Életrképek a hulladékgazdálkodással kapcsolatos szemléletformáló roadshowról

Hulladékgazdálkodással kapcsolatos szemléletformálás

Az év folyamán két hajdú-bihari Környezet és Energia Operatív Program (KEOP) által finanszírozott hulladékgazdálkodással kapcsolatos fejlesztés kommunikációjában vettünk részt vállalkozóként.

Az egyik ilyen program a Berettyóújfalu és térsége régi hulladéklerakóinak rekultivációját szolgáló projekthez kapcsolódó roadshow volt, amelynek kapcsán a budapesti székhelyű Insomnia nevű PR cég megbízásából, 6 bihari településen voltunk a gazdái egy-egy szemléletformáló kiállításnak és akciónapnak. A kiállítások elsősorban a megelőzést szolgáló hulladékgazdálkodási módokat kívánta bemutatni.

A másik program a Hajdúsági hulladékgazdálkodási társulás, házhoz menő szelektív hulladékgyűjtési rendszerének kiépítést célzó fejlesztés kommunikációjához kapcsolódott. Itt az Öko-Pack Nonprofit Kft alvállalkozójaként segítettük kommunikálni a helyes hulladékgazdálkodási attitűdöket különböző lakossági csoportoknak, különböző lehetőségekkel (tanácsadó szolgálat, kiállítás, előadások és utcai akciók).

Nem fejlesztést, hanem hulladékos szemléletformálást szolgált az a KEOP projekt, amelynek a gazdája budapesti székhelyű HUMUSZ Szövetség volt és amelynek révén 5 fesztiválon (pl. Campus Fesztivál, KEXX), illetve térségi kulturális eseményen jelentünk meg a „Nulla hulladék” standdal. A Humusz Szövetség országos kampányának fő célja a lakosság szemléletformálása olyan tanácsokkal, mindennapi tippel, amelyek a hulladék keletkezésének megelőzését, más megközelítésben az átgondolt fogyasztást és a hulladékszegény életmód terjedését segítik.

A hajdúböszörményi főtér felújításával, valamint a belváros funkcióbővítésével kapcsolatos Észak-alföldi Operatív Programból (ÉAOP) támogatott projekthez kapcsolódóan Hajdúböszörmény Város Önkormányzatának megbízásából egy több előadásból és egy „Hulladékból termék” címmel megrendezésre került kiállításból álló projekttel is segítettük a hajdúság fővárosában a helyes hulladékgazdálkodási attitűdök kialakítását. Hasonlóan Debrecen-Nagymacshoz, ahol hasonló módon segítünk Debrecen Megyei Jogú Város ÉAOP város rehabilitációs projektjének fenntarthatósági vállalásait 3 tematikus zöld nap megrendezésével a nagymacsi közösségi ház kialakításához kapcsolódóan, amelynek során az egyik alaklommal hulladékos kiállítással rukkoltunk elő.

A szemléletformálás mellett a hulladékgazdálkodással kapcsolatban 2013-ban egyesületünk készítette a Hajdúsági Hulladékgazdálkodási cég megbízásából a cég, idén bevezetett közszolgáltatói hulladékgazdálkodási tervét. Meghatározva benne a közszolgáltató számára prioritásokat és feladatokat a hulladék begyűjtés, kezelés és ártalmatlantítás terén, középpontba helyezve a preventív megoldásokat.

A kukapolitikáról kisdíákoknak

Részlet a „Hulladékból Termék” kiállításból

Vonulnak a darvak a Virágoskúti-halastavaknál

KÖRNYEZETI NEVELÉS

A környezeti nevelő, tudatformáló elemet szinte az összes tevékenységünk tartalmaz, így ez a fejezet nyilván valójában nem teljes, hiszen az előző – és következő – fejezetek is tartalmaznak szemléletformáló dolgokat, így ez a rész néhány projektekhez nem kötődő környezeti nevelő megmozdulás rövid leírását tartalmazza.

Hozzájárulhattunk a Rónaőrök Egyesület kisgyőri természetvédelmi kiállításának és környezeti nevelő központjának kialakításához a Dél-Bükkben.

Tavasszal és ősszel bemutató madárgyűrzéseket tartottunk a böszörményi Csorda-legelőn, a Nagymacs belterületén lévő kastélykertben és a nyár folyamán Bodrogolasziban, a folyó menti ártérben. Az elsősorban oktatási intézményeknek, gyermekcsoportoknak meghirdetett alkalmak nem csak a vonulás kutatást, hanem az érdeklődő tanulócsoporthoz madárvédelmi szemléletformálást, fajismeretének bővítését is szolgálta.

A jeles napok sorában április 22-én a Föld Napja alkalmából a debreceni Újkerti Művelődési Házban tartottunk foglalkozást, valamint a hajdúböszörményi Kávineumban a túlnépesedés jegyében szerveztünk programokat. Itt székesfehérvári Bocs Alapítvány elnöke, Simonyi Gyula volt a vendégünk, aki a terület szakértőjének számít a hazai zöldmozgalomban. Októberben hagyományteremtő céllal 'A darvak nyomában ...' címmel szerveztünk 2013-ban első alkalommal egy délutánt megtöltő rendezvényt a böszörményi skanzenben. A rendezvényt több előadás, csuhéjból darumadár hajtogatást tanító játszótér, slambuckóstoló és kora esti terepprogram tarkította.

Ezen kívül számos oktatási intézmény felkérésnek tettünk eleget egy-egy környezet vagy természetvédelmi ismeretterjesztő előadás megtartásával, vagy túra vezetésével kapcsolatban.

Északázó darvak

Darumadár készítés kukorica csuhéjból

KÖZÖSSÉGI RÉSZVÉTEL

Önkéntes fogadószervezetek képviselőinek felkészítése

2013-ban bár folytatódott a területpolitika társadalmasítása kapcsán kifejtett tevékenységünk, de a körülmények változásával, jóval kevesebb energiát kellett erre a területre fordítanunk. A munka ezen a téren az ÉAOP Regionális Monitorin Bizottságában való részvételre, valamint a 2014-2020 közötti időszak Európai Unió forráslehetőséggel kapcsolatos információgyűjtésre korlátozódott.

A közösségi részvétel kapcsán megvalósított, a Zöld Kör által koordinált önálló pályázati projektjeink rövid ismertetése:

Bodrog-menti Felzárkóztató Program

A projekt a Társadalmi Megújulás Operatív Program (TÁMOP) támogatásával valósul meg, partnerségben a debreceni székhelyű Életfa Segítő Szolgálat Egyesülettel.

A Bodrog-menti Felzárkóztató Program 2013. év végén a projekt második évét zárja. Ez az év sem telt eseménytelenül, hiszen a 2014. május 31-ével záruló program ez évben lebonyolított többek között több partnerségi fórumot a 7 akcióterületen lévő településen (Bodrogolaszi, Kenézlő, Olaszliszka, Sáradsadány, Szegi, Vajdácaska, Vámosújfal). A partnerségi fórumok főbb vezérfonala egy településenkénti turisztikai koncepció kialakítás volt, melyek közül az első el is készült Bodrogolaszi település részére (a koncepció elérhető a www.bodrogmenti.hu oldal 'Letöltések' menüpontjából). A projekthez kapcsolódóan négy hírlevelet adtunk ki (február, május, augusztus és december hónapokban), mely a 7 falu minden háztartásába eljutott. Kenézlő településen február és március hónapban 2 számítógép-kezelői képességfejlesztést koordináltunk, azonban jövő év elejére is tervezünk még 2 képességfejlesztést az akcióterületen. A programban megszervezésre kerülő látóutakat mindig nagy érdeklődés övezi. 2013. április 26-27-én, 'Példaértékű közösségi kezdeményezések Észak-Magyarországon' címmel két napos szakmai program valósult meg Borsod-Abaúj-Zemplén Heves és Nógrád megyékben. A szakmai tanulmányút célja volt, hogy megismertesse a résztvevőkkel a helyi erőforrások közösségi használatba vételének különböző példáit. Héten a biogazdálkodással, annak piaci lehetőségeivel, Királdon egy tíz éves közösségfejlesztő munka főbb állomásaival, a helyi akarat, kezdeményezések és cselekvések eredményeképpen kialakult egyesület működésével, mely egy közösségi teret (Integrált Községi Szolgáltató Tér – IKSZT) is fenntart, ismerkedhettek meg a résztvevők. Bátonyterenyén a tanoda és köré szerveződő közösségi tevékenységeket (pl. önkéntes programok, biobrikett készítés, kölcsönös segítségnyújtás), Bátorban a kalácsa módszerrel történő helyi hagyományokon alapuló közösségi-, önfenntartó gazdálkodást mutatták be vendéglátóink. 2013. május 16-án egy 1 napos út keretén belül, 'Kistélepülések példaértékű kezdeményezései' címmel Szabolcs-Szatmár-Bereg megyébe utaztak a résztvevők. A szakmai tanulmányút célja volt, hogy a szomszéd megyébe látogatva megismertesse a résztvevőket néhány községi önkormányzat példaértékű foglalkoztatói és turisztikai kezdeményezésével, valamint bepillantást nyerhettünk abba „Miként lehet egy önkormányzat vállalkozó?”. A program során megtekintettük Demecser Községben a Start közmunkaprogram keretében kialakított járólap, valamint víz- elvezető árok burkolólap üzemét, majd ellátogattunk Tiszaadonyba, ahol megtekinthettük a kecskesajt üzemét. Ezt követően Panyola Községbe látogattunk, ahol megtudhattuk, hogy mit hozott a kis Szamos parti községnek az a világszenei fesztivál, amelyet tavaly 7. alkalommal rendeztek meg a faluban. A program zárása képpen ellátogattunk a híres panyolai pálinkafőzdébe is!

Látogatás a Panyolai elixírt gyártó kisüzembe

Az önkéntesség elterjesztéséért a Hajdúságban

Tanulmányúton a pécsi A Klubban

A 2012 októberétől - 2013 októberéig, a Társadalmi Megújulás Operatív Program (TÁMOP) támogatásával futó projektben a hajdúvidi Vidi-ér Vidért Közhasznú Egyesülettel, valamint a hajdúnánási Okkal-Más-Okkal Ifjúsági Egyesülettel együttműködve szerveztük az önkéntességet a Hajdúságban. Ehhez három tanácsadó irodát működtettünk, az együttműködő szervezetek székhelyein, ahol az önkéntesek toborzására, szervezésére és képzésére törekedtünk. De nagy hangsúlyt fektettünk a fogadószervezetek felkutatására és felkészítésére is, különösen az egészségügy, az oktatás és a szociális területeket érintve. A projekt kapcsán több mint 160 fő felnőtt korú önkéntes bevonását értük el, amelynek kapcsán közel 5000 önkéntes munkaóra

teljesítésült a futamidő alatt. A projekt lehetővé tette eszközök és anyagok (pl. építő anyagok) beszerzését is, így ennek köszönhetően megújíthatott több óvoda épülete mellett, a hajdúvidi iskola több tanterme, valamint a hajdúböszörményi szociális intézmény új telephelyének udvara is.

A projekt utolsó szakaszában az együttműködő szervezetek, valamint néhány fogadó intézmény egy több napos dél-dunántúli látóúton vehetett részt, amelynek során pécsi és szekszárdi jó példákat ismerhettünk meg az önkéntesség területén. A projekttel kapcsolatos további részletek a www.zoldkor.net/onkentes aloldalon elérhetők.

SZABADIDŐS PROGRAMOK

Egészséges életmód elterjesztésének segítése Hajdúböszörményben

Szervezetünk megalakulása óta célként tűzte ki az általa elért emberek egészségi állapotának javítását, főként szabadidős programok (gyalogos és kerékpáros túrák) szervezése által. A 2013 szeptemberétől - 2014 júniusáig futó projektben (TÁMOP-6.1.2-11/1-2012-0744) a tagságot és a szervezet hajdúböszörményi szimpatizánsait bevonva igyekszünk testi és lelki egészségmegőrző programokat szervezni, valamint lebonyolítani.

A 10 hónapra tervezett programunk több tevékenységet tartalmaz, amelyek nemcsak a testi, hanem a lelki egészség megőrzését, elősegítését is támogatják és a helyi igények kielégítését szolgálják. A testi egészség javítását tábor, gyalogos és kerékpáros túrák, valamint a projekt ideje alatt folyamatosan zajló sportfoglalkozás biztosítja. Sportfoglalkozásunk keretében hetente íjászedzést tartunk a hajdúböszörményi II. Rákóczi Ferenc Általános Iskolában a Hajdúdorogi Hagyományőrző Íjász Egyesület szervezésében, az egyik gyalogtúra során pedig 2013. október végén a Virágoskúti-halastavakhoz látogattunk el, ahol a darvak esti behúzását figyeltük meg. Míg a lelki egészséget egy önismereti klub és előadások (stressz kezelés, családi életre nevelés) hivatottak megőrizni. A projektet 2014-ben további izgalmas rekreációs és tudatformáló programok követik.

Bodrogolvaszi és Szegi község esetében hasonlóan az előbbieken ismertetett, egészséges életmód elterjesztését segítő folyamathoz, két TÁMOP projekt megvalósításában közreműködünk több elem megvalósítása kapcsán 2013/2014 folyamán. Ezekből egy Zempléni túra, valamint egy-egy egészség fórum megvalósítására került sor a tárgy időszakban.

Íjász növendékek gyakorolnak az egészséges életmód jegyében

Nyári gyermek program résztvevői Bodrogolasziban

Nyári napközi turnus csoportképe

Nyári programok a Sárospataki járás hátrányos helyzetű családban nevelkedő gyerekei részére

A Klebersberg Intézményfenntartó Központ (KLIK) Sárospataki tankerületének a megbízásából egy 2 hetes nyári napközit szerveztünk Bodrogolasziban, helyi 7-12 év közötti gyermekek részére a tanévzárást követő időszakban. A napközi az olasz református templom kertjében és régi iskola épületében valósult meg 25, döntőhányadban kisiskolás korú gyermek részvételével.

A nyár folyamán továbbá két egy hetes tábor is lebonyolításra került egyesületünk szervezésében vajdácskai, valamint kenezlői gyermekek részére. Ők külön-külön turnusban Bodrogolasziban tölthettek néhány tartalmas és élményben gazdag napot a Zöld kör táborhelyén. A gyermekprogramok kapcsán – amelyek minden költségét pályázati forrásból fedezett a tankerület – ismeretterjesztő előadásokra, kézműves foglalkozásokra, túrákra és strandlátogatásra került sor egyebek között napközben. Míg esténként filmvetítéssel, tábortűzzel és daltanulással várhatták a résztvevő gyereke a takarodót.

Kirándulások, vízitúrák

A szervezett túrák sorában említést érdemel két kis létszámú több napos túrta. Az egyik június elején a Duna-delta madárvilágának tanulmányozását, míg a másik augusztus közepén a Balkán és Nyugat-Törökország rejtett zugainak bebarangolást szolgált.

Vízitúrák sorában 2013-ban próbálkoztunk első ízben Bodrog-ártét túrával, amelynek köszönhetően több turnust is fogadhattunk április vége – május folyamán. De az igazán népszerű túrák idén is a Bodrog folyó teljes szakaszának bejárására vállalkozó kis létszámú csapatok által szervezett néhány napos kenutúrák voltak.

Útrakészén a kenutúrához

Útban a Duna-deltához

A Zöld Kör képviselői a rostosói Rákóczi-emlékházban, Törökországban

A bősörményi „nyerő” csapat, az MTV/Sz őszi kalotaszentkirályi

NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉS

2013 a nemzetközi együttműködés terén nem volt igazán aktív. Március elején a Párizsi Antinukleáris élőlánc megmozduláson vehettünk részt a fukusimai évfordulóhoz kötődően, az atomenergia elleni nemzetközi fellépés jegyében. A megmozduláson az osztrák Föld Barátai tagszervezet – a Global2000 – segítségével jutott ki hat magyar aktivista, köztük a Zöld Kör képviselője is.

Áprilisban a romániai Kalotaszentkirályon, a Silvanus Ökológiai Egyesület hagyományos Föld Napi rendezvénysorozatán vehettünk részt. Ennek során Molnár Antal, a Zöld Kör elnöke a Kárpát-medence madarairól tartott előadást és részt vehettünk az erdélyi egyesület ünnepi közgyűlésén.

A Zöld Kör 2013-ban az alábbi ernyőszervezeteknek volt aktív tagja:

- Észak-alföldi Regionális Zöld Hálózat
- Hajdúböszörményi Közművelődési Tanács (nem bejegyzett szervezet)
- Humusz Szövetség
- Környezeti Tanácsadó Irodák Hálózata (KÖTHÁLÓ)
- Magyarországi Éghajlatvédelmi Szövetség
- Magyar Természetvédők Szövetsége (Föld Barátai Magyarország)

Vízitúra a Humusz szövetség munkatársaival a Bodrogon

Az éves gazdálkodás főbb számai

A közhasznú egyszerűsített éves beszámoló eredménykimutatásának előírt tagolása a kettős könyvitelt vezető közhasznú egyéb szervezeteknél a 224/2000. (XII.19.) Korm.Rendelet alapján

Szervezet neve: Zöld Kör

Adószám:19128111-2-09

Sorsz.	Tétel megnevezése	Előző év	Előző év(ek) helvessbíté	Tárgyév
a	b	c	d	e
A.	Összes közhasznú tevékenység bevétele	64.158.000,- Ft		61.471.000,- Ft
1.	Közhasznú célú működésre kapott támogatás	0		0
a.	alapítótól			
b.	központi költségvetésből			2.162.000,- Ft
c.	önkormányzattól			1.495.000,- Ft
d.	egyéb			77.000,- Ft
2.	Pályázati úton elnyert támogatás	60.495.000,- Ft		41.820.000,- Ft
3.	Közhasznú tevékenységből származó bevétel	3.554.000,- Ft		15.772.000,- Ft
4.	Tagdíjból származó bevételek	98.000,- Ft		112.000,- Ft
5.	Egyéb bevételek			27.000,- Ft
6.	Pénzügyi műveletek bevételei	6.000,- Ft		2.000,- Ft
7.	Rendkívüli bevételek			
8.	Aktivált saját teljesítmény értéke			
B.	Vállalkozási tevékenység bevétele	0		0
1.	Árbevételek			
2.	Egyéb bevételek			
3.	Pénzügyi műveletek bevételei			
4.	Rendkívüli bevételek			
C.	Összes bevétel	64.158.000,- Ft		61.471.000,- Ft
D.	Közhasznú tevékenység ráfordításai	65.827.000,- Ft		47.996.000,- Ft
1.	Anygjellegű ráfordítások	42.083.000,- Ft		26.527.000,- Ft
2.	Személy jellegű ráfordítások	16.503.000,- Ft		17.461.000,- Ft
3.	Értékcsökkenési leírás	2.822.000,- Ft		2.660.000,- Ft
4.	Egyéb ráfordítások	3.977.000,- Ft		665.000,- Ft
5.	Pénzügyi műveletek ráfordításai	442.000,- Ft		653.000,- Ft
6.	Rendkívüli ráfordítás			
E.	Vállalkozási tevékenység ráfordításai	0		0
1.	Anygjellegű ráfordítások			
2.	Személy jellegű ráfordítások			
3.	Értékcsökkenési leírás			
4.	Egyéb ráfordítások			
5.	Pénzügyi műveletek ráfordításai			
6.	Rendkívüli ráfordítás			
7.	Aktivált saját teljesítmény értéke			
F.	Összes tevékenység ráfordításai (D + E)	65.827.000,- Ft		47.966.000,- Ft
G.	Adózás előtti vállalkozási eredmény (B - E)			
H.	Adófizetési kötelezettség			
I.	Tárgyévi vállalkozási eredmény (G - H)			
J.	Tárgyévi közhasznú eredmény (A - D)	- 1.669.000,- Ft		13.505.000,- Ft

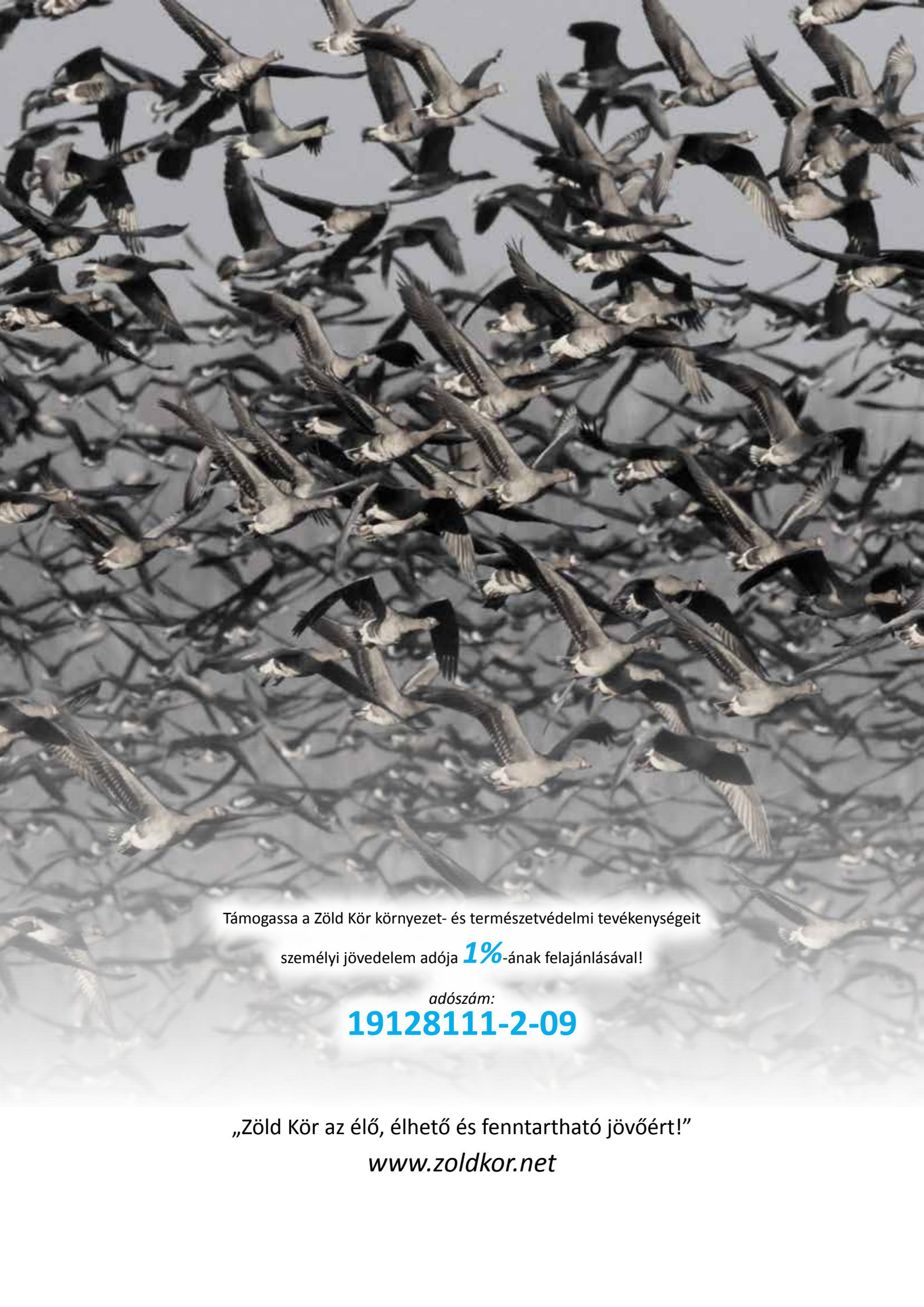
Tájékoztató adatok

A. Személyi jellegű ráfordítások	16.503.000,- Ft	17.461.000,- Ft
1. Bérköltségek	5.846.000,- Ft	8.912.000,- Ft
a. megbízási díjak	3.360.000,- Ft	4.712.000,- Ft
b. tiszteletdíjak		
2. Személyi jellegű egyéb költségek		
3. Személyi jellegű költségek közterhei	7.297.000,- Ft	3.837.000,- Ft
B. Nyújtott támogatások	2.639.000,- Ft	4.514.000,- Ft
1. Továbbutalt , illetve átadott támogatás	2.639.000,- Ft	4.514.000,- Ft

Támogassa a Zöld Kör környezet- és természetvédelmi tevékenységeit
személyi jövedelem adója **1%**-ának felajánlásával!

adószám:

19128111-2-09

„Zöld Kör az élő, élhető és fenntartható jövőért!”

www.zoldkor.net